

Eötvös Loránd-emlékév 2019

Eötvös Loránd

1 8 4 8 – 1 9 1 9

1EÖTVÖS

www.eotvos100.hu

Orosz István:
Eötvös Loránd



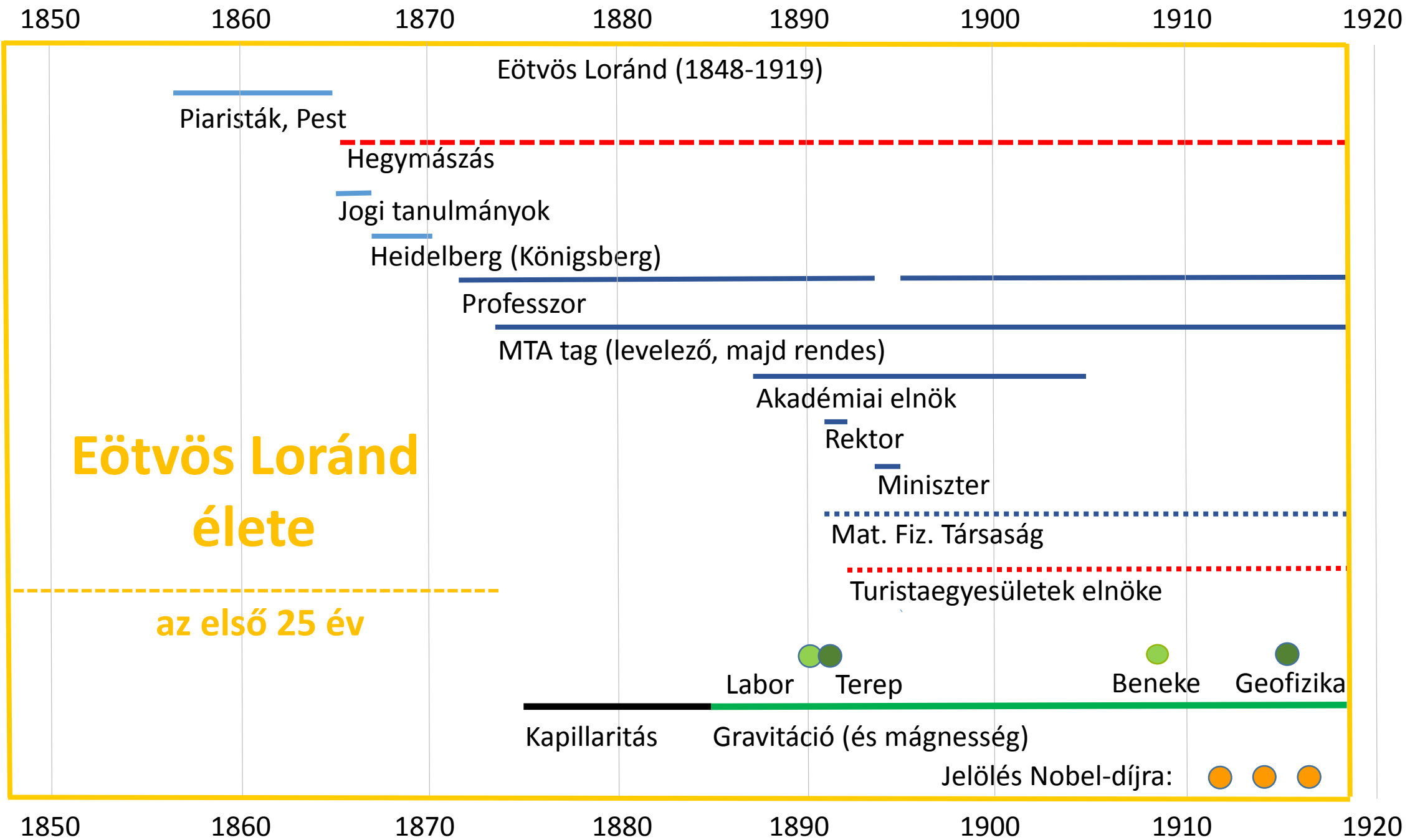
United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Egyesült Nemzetek
Nevelésügyi, Tudományos és
Kulturális Szervezete

100th anniversary of Roland Eötvös
(1848-1919), physicist, geophysicist,
and innovator of higher education
Commemorated in association with UNESCO

Eötvös Loránd (1848-1919) fizikus,
geofizikus és a felsőoktatás
megújítójának 100. évfordulója

Az UNESCO-val közösen emlékezve





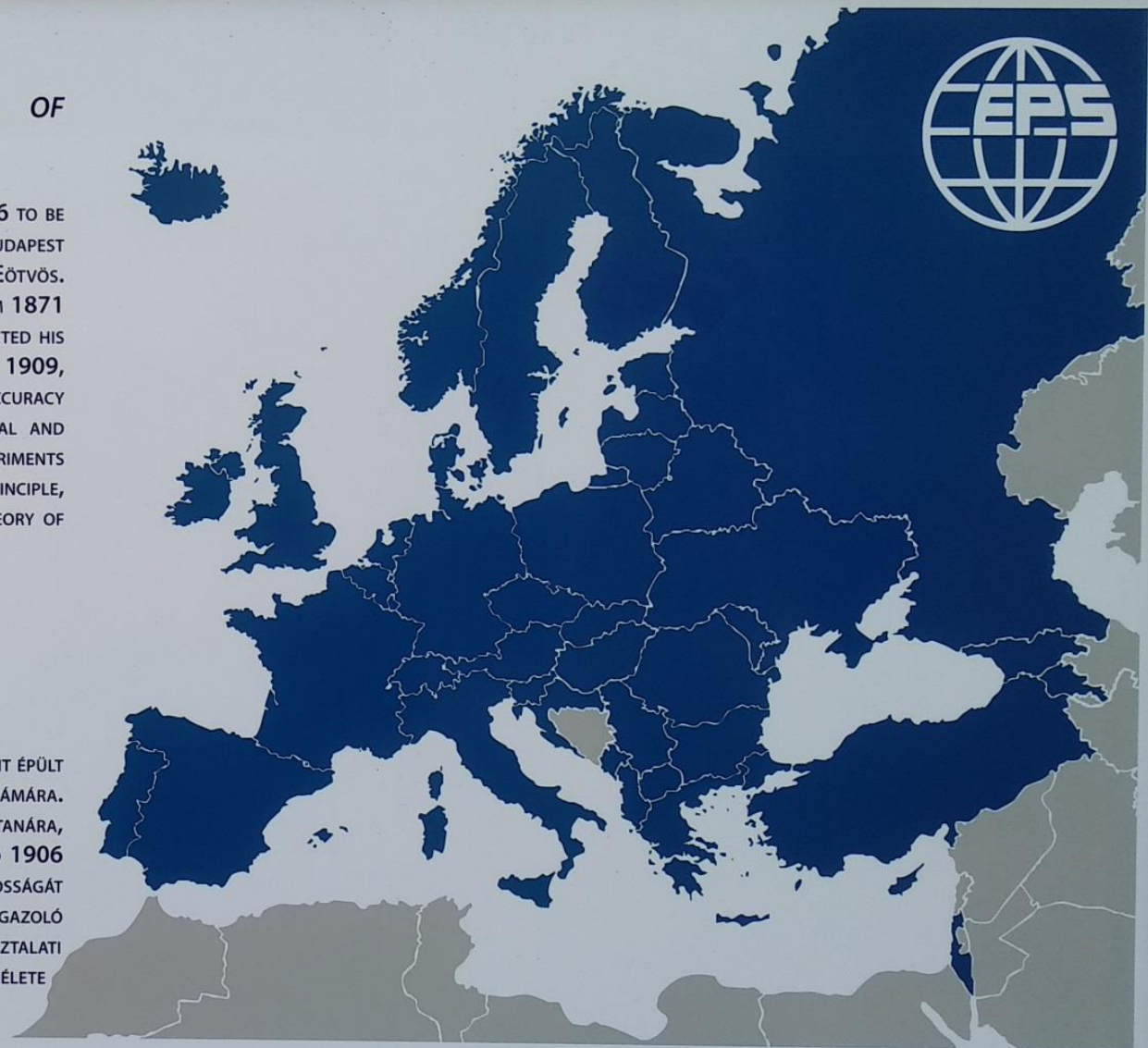
**EUROPEAN PHYSICAL SOCIETY —
EPS HISTORIC SITE**

**THE FORMER PHYSICS BUILDING OF
BUDAPEST UNIVERSITY
SITE OF THE EÖTVÖS EXPERIMENTS**

THIS BUILDING WAS CONSTRUCTED FROM 1883 TO 1886 TO BE THE PHYSICS BUILDING OF THE UNIVERSITY OF BUDAPEST ACCORDING TO THE DESIGN CONCEPT OF BARON ROLAND EÖTVÖS. HE WAS PROFESSOR OF PHYSICS OF THE UNIVERSITY FROM 1871 TO 1919. IT IS IN THIS VERY BUILDING THAT HE CONDUCTED HIS SERIES OF EXPERIMENTS IN 1889 AND FROM 1906 TO 1909, DEMONSTRATING TO AN EXTRAORDINARY DEGREE OF ACCURACY (1:200 000 000) THE PROPORTIONALITY OF INERTIAL AND GRAVITATIONAL MASS. THESE FUNDAMENTAL EXPERIMENTS PROVIDED EMPIRICAL SUPPORT TO THE EQUIVALENCE PRINCIPLE, THE BASIC CONCEPT OF ALBERT EINSTEIN'S GENERAL THEORY OF RELATIVITY.

**EURÓPAI FIZIKAI TÁRSULAT —
EPS FIZIKATÖRTÉNETI EMLÉKHELY
A PESTI EGYETEM FIZIKAI INTÉZETE
AZ EÖTVÖS-KÍSÉRLET HELYSZÍNE**

EZ AZ ÉPÜLET BÁRÓ EÖTVÖS LORÁND ELKÉPZELÉSEI SZERINT ÉPÜLT 1883 ÉS 86 KÖZÖTT A PESTI EGYETEM FIZIKAI INTÉZETE SZÁMÁRA. EÖTVÖS LORÁND, AKI 1871-TŐL 1919-IG VOLT A FIZIKATANÁRA, EBBEN AZ ÉPÜLETBEN HAJTotta VÉGRE 1889-BEN, MAJD 1906 ÉS 1909 KÖZÖTT A SÚLYOS ÉS TEHETETLEN TÖMEG ARÁNYOSSÁGÁT RENDKÍVÜLI PONTOSSÁGGAL (1:200 000 000) IGAZOLÓ ALAPVETŐ MÉRÉSSOROZATOT. EZ A KÍSÉRLET SZILÁRD TAPASZTALATI ALAPOT NYÚJTOTT EINSTEIN ÁLTALÁNOS RELATIVITÁSELMÉLETE KIINDULÁSI PONTJÁNAK, AZ EKIVALENCIAELVNEK.



Az Eötvös Loránd-emlékév első jelentős eseménye az Európai Fizikai Társaság fizikatörténeti emlékhelyet megörökítő emléktáblájának avatása volt az ELTE D épület – az Eötvös-kísérlet színhelye – előtt, a Trefort kertben (2018. október 12.)



„Vegye is még kell tehát nyugodniuk abban, hogy a tudomány nem az a természeti ismereteknek fehérlő falú magyarázója, hanem csak kése-
lőbb véső, ahoz a házhoz, ahol a megfoghatatlan lakozik.”
Eötvös Loránd

Száz éve hunyt el
EÖTVÖS LORÁND
(1848–1919)



„Bármennyire is fejlődjenek tehát fizikai elméleteink, mégis mindig oly feltevésekre fognak támaszkodni, melyek tovább nem bizonyíthatók...”
Eötvös Loránd

A TORSZIÓS INGA FETALÁLLÓJA
ORSZÁGI TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

A TUDÓS EGYETEMI TÁRSULÁS
AZ EÖTVÖS COLLEGIUM ALAPÍTÓJA

AZ MTA TAGJA
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

AZ MTA ELNÖKE
(1889 – 1905)

HEGYMÁSZÓ ÉS TURISTA

„A FIZIKA EGYIK FEJEDELME HALT MEG!”
(Albert Einstein)

Az MTA KIK gyűjteményéből

Eötvös 100 kamarakiállítás
MTA Székház, 2019. január 14.



Eötvös 100 nyitórendezvény
MTA Székház
2019. január 14.



Tömörlátvány-bemutató
MTA Székház
2019. január 14.



Eötvös 100 emléknep
Budapest, 2019.04.08.



Budapest, 2019.04.09.: Koszorúzási ünnepség a Fiumei úti nemzeti sírkertben és hálaadó mise a Ferences templomban

Eötvös 100 kiállítás az Európai Földtudományi Unió bécsi konferenciáján (2019. április 8-12.)
(Eötvös sztereoképeivel és a soproni akadémiai intézet „kettős” Eötvös-ingájával)



Jonathan Bamber
elnök, EGU



Sierd Cloetingh,
elnök, AE



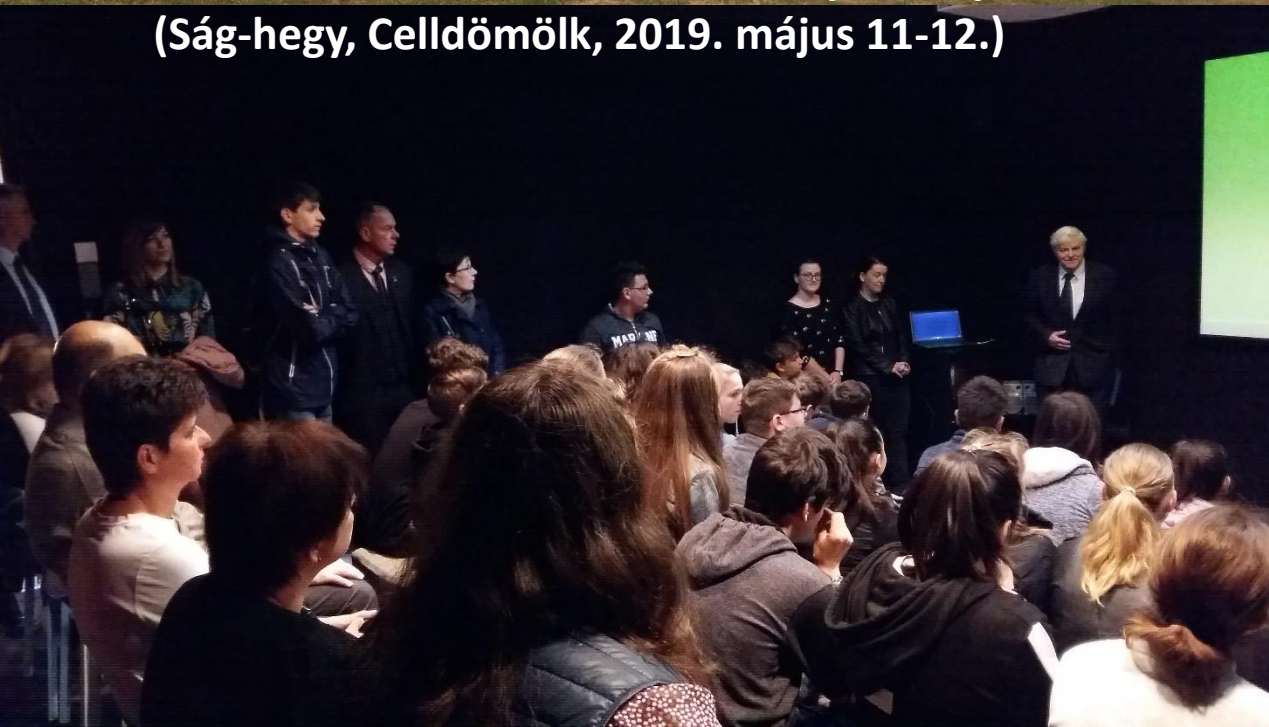
Robin Elisabeth Bell
elnök, AGU



Alik Ismail-Zadeh
főtitkár, ISC (nyárig: IUGG)



**Eötvös Loránd fizikai emlékverseny döntője
(Ság-hegy, Celldömölk, 2019. május 11-12.)**



**MTA Közgyűlés, 2019. május 7.
Eötvös Loránd tudományos és közéleti időszerűsége
(Patkós András)**



**Modern theories in gravitation
by Mordehai Milgrom
2019. május 13.**

IUGG
Montreal,
2019. július



Nyári nemzetközi konferenciák:
Precision Physics, Tihany
GIREP, Budapest

Kép:
Magyar Fizikus Vándorgyűlés
(Sopron, 2019. aug. 21-24.)



A dél-tiroli
Eötvös 100
fényképkiállítás
megnyitója
Toblach/Dobbiaco
2019.08.09.



Cent'anni fa moriva Eötvös

L'Ungheria e il Comune di Dobbiaco onorano il Barone

A un secolo dalla scomparsa, l'Ungheria e il Comune di Dobbiaco onorano il Barone Loránd Eötvös, scienziato e alpinista, con una mostra fotografica a ricordo dei suoi soggiorni dolomitici.

Fino alla Prima Guerra Mondiale, Dobbiaco e i vicini borghi di Höhlenstein-Landro e Schluderbach-Carbonin accoglievano d'estate molti villeggianti di spicco, dei quali buona parte apparteneva alle classi sociali più elevate: regnanti, nobili, uomini politici, artisti e scrittori. Tra le personalità di maggior caratura, emerge la figura del Barone magiaro Eötvös

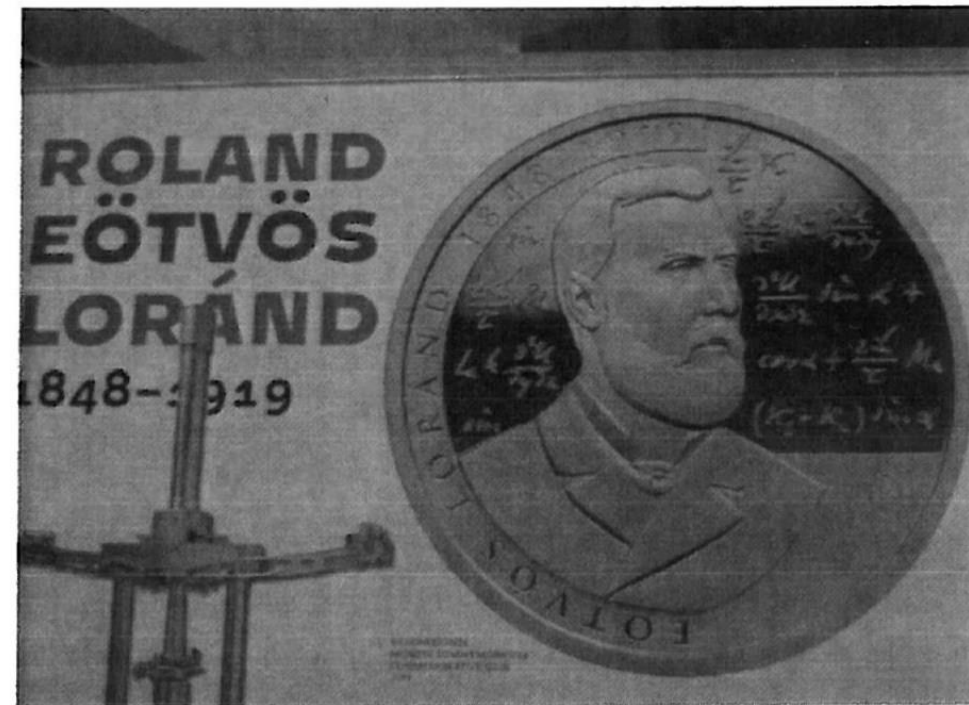
(1848-1919), Ministro della pubblica istruzione, docente di fisica e Rettore dell'Università di Budapest, che dal 1950 è intitolata a lui.

Dal 1875 la famiglia di Eötvös frequentò la Val Pusteria in entrambe le stagioni, fermandosi all'Hotel Ploner di Schluderbach. Lo scienziato amava molto le montagne e fu un provetto alpinista. Prima con la guida Michel Innerkofler di Sesto, poi con quelle ampezzane e dal 1896 con le figlie Rolanda e Ilona (che, arrampicando con Dimai, Verzi e Dibona, raggiunsero il quinto grado di difficoltà) si cimentò in moltissime escursioni e

scalate, distinguendosi in una quindicina di prime, tra le quali, il 19 luglio 1884, quella della Croda da Lago a Cortina.

In coincidenza con il centenario della morte dell'insigne conterraneo, l'Ungheria ha promosso una serie di appuntamenti per ricordarne la vita e le opere.

Il Comune di Dobbiaco si è inserito di buon grado nel quadro delle celebrazioni in onore del Barone e, con l'Accademia ungherese delle scienze, ha aperto presso la Haus Johannes-Galerie in viale San Giovanni 25 una mostra di fotografie scattate da Eötvös nei suoi



La medaglia celebrativa di Eötvös. (Foto I.D.F.)

soggiorni montani. Le immagini, riprodotte in stereoscopia, costituiscono documenti di storia spesso commoventi, e svelano un panorama molto ampio sulle escursioni e le visite del fisico magiaro e dei suoi familiari durante le vacanze

ai confini dell'Impero.

La mostra è stata aperta il 9 agosto al cospetto di una delegazione ungherese e del Presidente del Comitato «Eötvös 100» Laszlo Szarka, e rimarrà aperta fino al 21 settembre.

E.M.



Eötvös Loránd-kerékpártúra indul a Dolomitokba
Székesfehérvár, 2019. szeptember 6.
(a Városházával szemközti Szent Imre templom előtt)

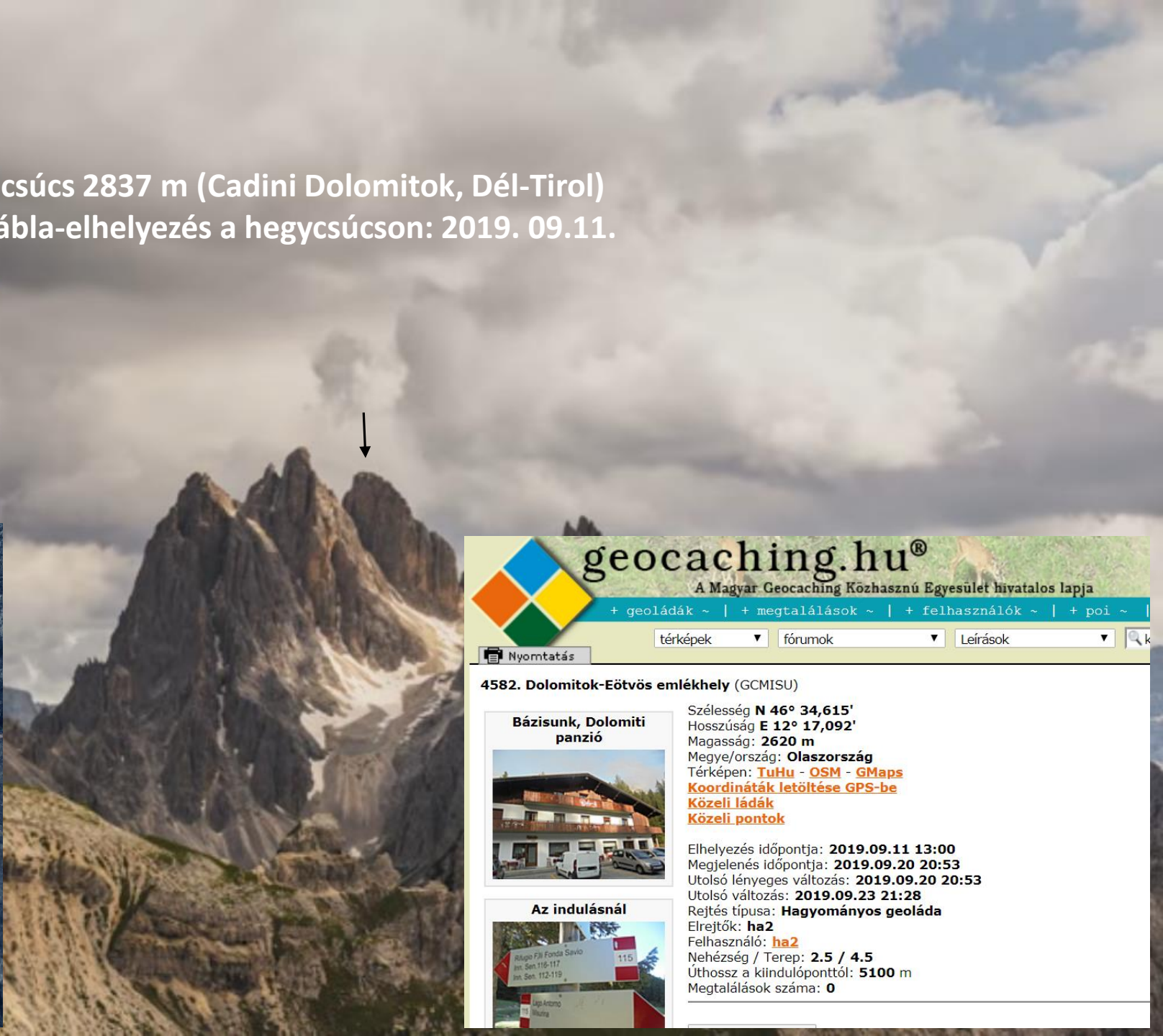
Eötvös 100 vetítés
(Kiscelli Múzeum,
1019.09.08.)



Tóavatás
(Eötvös Collegium
2019.09.09.)



Eötvös-csúcs 2837 m (Cadini Dolomitok, Dél-Tirol)
Emléktábla-elhelyezés a hegycsúcson: 2019. 09.11.



geocaching.hu[®]
A Magyar Geocaching Közhasznú Egyesület hivatalos lapja

+ geoládák ~ | + megtalálások ~ | + felhasználók ~ | + poi ~ |

térképek ▼ fórumok ▼ Leírások ▼

Nyomtatás

4582. Dolomitok-Eötvös emlékhely (GCMISU)

Bázisunk, Dolomiti panzió



Szélesség **N 46° 34,615'**
Hosszúság **E 12° 17,092'**
Magasság: **2620 m**
Megye/ország: **Olaszország**
Térképen: **TuHu - OSM - GMaps**
[Koordináták letöltése GPS-be](#)
[Közeli ládák](#)
[Közeli pontok](#)

Elhelyezés időpontja: **2019.09.11 13:00**
Megjelenés időpontja: **2019.09.20 20:53**
Utolsó lényeges változás: **2019.09.20 20:53**
Utolsó változás: **2019.09.23 21:28**

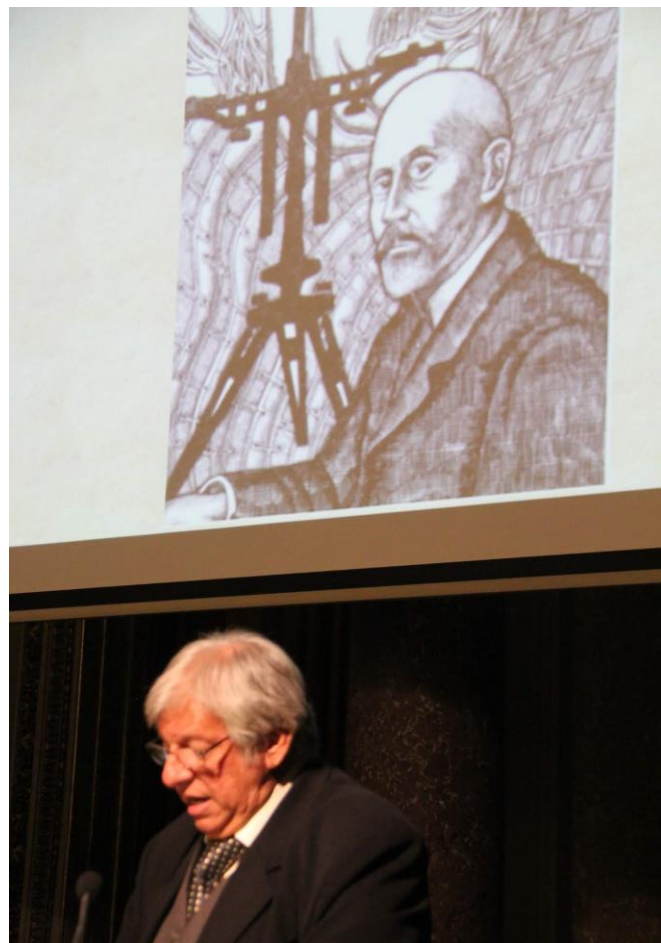
Az indulásnál



Rejtés típusa: **Hagyományos geoláda**
Elrejtők: **ha2**
Felhasználó: **ha2**
Nehézség / Terep: **2.5 / 4.5**
Úthossz a kiindulóponttól: **5100 m**
Megtalálások száma: **0**

2019. szeptember 21.

A Magyar Örökség és Európa Egyesület – a Bírálóbizottság 96. döntése alapján –
báró Eötvös Loránd világhírű fizikus-geofizikusnak
a magyar tudományt és oktatást példamutatóan szolgáló életművéért
Magyar Örökség Díjat adományozott.



Laudáció: Gazda István



A Magyar Örökség díjat
Klinghammer Istvántól, a Bírálóbizottság elnökétől
Borhy László, az ELTE rektora vette át

A MOM Emlékapítvány ünnepsége



225 csapattal elkezdődött az Eötvös Loránd Jubileumi Emlékverseny

Október 3-5. Balatonfüred (Földtani és Geofizikai Vándorgyűlés)

Október 17: Egbell (szlovák-magyar konferencia)

Október 19.: Selmecbánya (emléktábla-avatás)

Október 30: Újvidék (előadás, Szerb Tudományos Akadémia, Novi Sad)



November 5. Kolozsvár (MTA KAB, Sapientia)

November 18-19-20: Eötvös 100 előadások a ATOMKI-ban

November 19. Eötvöstől Eötvösig (Konferencia az ELTE-n)

November 20. 11:00-12:30 "Eötvös 100" a budapesti World Science Forum keretében (MTA Díszterem)

11:00-11:10 Roland Eötvös (Moderators: Kathryn Whaler, IUGG President, and Alik Ismail-Zadeh, ISC Secretary)

11:10-11:20 The Eötvös 100 Commemorative Year (László Szarka, Chair of Eötvös 100 Coordination Team)

11:20-11:30 Digitalised stereoscopic photos by Roland Eötvös (Zsolt Regály, MTA CSFK Konkoly Observatory)

11:30-11:50 Experiences and results from re-running the Eötvös experiment (Lajos Völgyesi, BME)

11:50-12:00 Discussion

12:00-12:30 Book launch: The Eötvös experiment in its historical framework

(Jenő Sólyom, President of the Eötvös Loránd Physical Society, Gábor Dávid)

November 22: ELTE "Eötvös 100" kiállítás megnyitása (ELTE Egyetemi Könyvtár, nyitva min. 3 hónapon át)

November 23: 10:00-16:00 Eötvös Loránd Jubileumi Emlékverseny döntője

November 26. 11:00-12:00 Eötvös Loránd Emlékalbum bemutatója (MTA Felolvasóterem)

November 28: Diákok az Akadémián: Eötvös 100 (MTA Díszterem)

Állandó kiállítás: MBFSZ Eötvös Loránd Emlékgyűjtemény, Budapest XIV., Columbus u. 17-23.

Digitálisan átalakított
3D Eötvös-fényképek

Fruska Gora, Titel, 1902

Regály Zsolt,
MTA CSFK



https://eotvos100.hu/hu/page/tomorlatvany_kepek

1EÖTVÖS
www.eotvos100.hu



United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Egyesült Nemzetek
Nevelésügyi, Tudományos és
Kulturális Szervezete

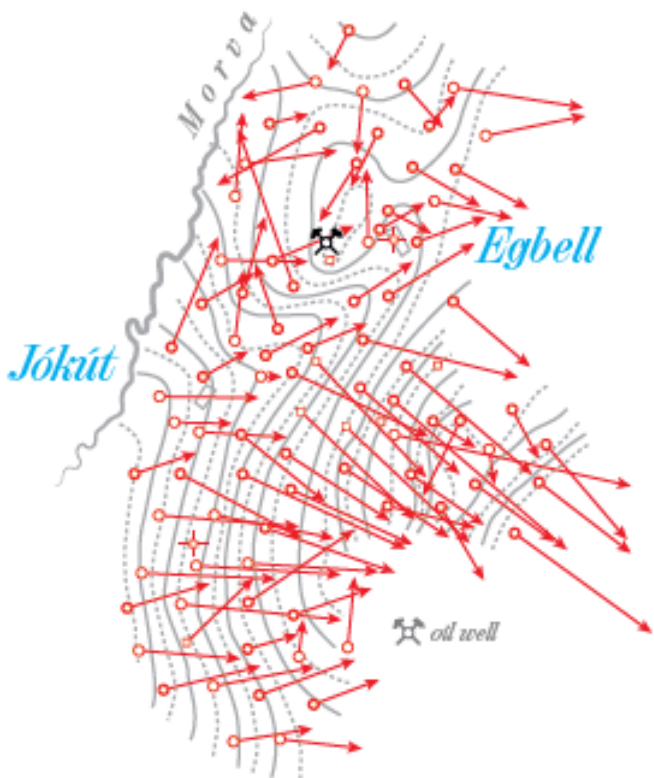
100th anniversary of Roland Eötvös
(1848-1919), physicist, geophysicist,
and innovator of higher education

Commemorated in association with UNESCO

Eötvös Loránd (1848-1919) fizikus,
geofizikus és a felsőoktatás
megújítójának 100. évfordulója
Az UNESCO-val közösen emlékezve

1EÖTVÖS
www.eotvos100.hu





Venue **Culture House, Gbely**
Slovakia

Date **17th October, 2019**

9.00→10.00 **Registration**

10.00→10.10 **Opening – Gábor ZELEI, president,**
Association of Hungarian Geophysicists

10.10→10.30 **Dream of Eötvös – results of gravity**
and magnetic deep geological
research – János KISS; Zoltán SZABÓ
(Mining and Geological Survey
of Hungary)

10.30→10.50 **The History of the Hydrocarbon**
Exploration in the Slovak part of the
Vienna Basin – Branislav ŠÁLY, Head
of exploration, Nafta a.s.

10.50→11.10 **Vintage and modern gravity data in**
HC exploration – Bryan K. SRALLA,
Managing Director, Central and Eastern
European Region, Vermilion Energy

11.10→11.30 **Surface expressions of deep**
structures of the Carpathian Bend
Zone, Romania – Victor MOCANU,
Professor of Geophysics and Dean of
Geology & Geophysics, University of
Bucharest

11.30→11.50 **Gravity potential as a result of**
series expansion-based inversion
of Eötvös pendulum data – Armand
ABORDÁN (University of Miskolc);
Mihály DOBRÓKA (University of
Miskolc); Lajos VÖLGYESI (Department
of Geodesy and Surveying, BME)

11.50→12.10 **Revision of Bouguer gravity**
anomalies of Slovak Republic and
interpretation of their enhanced
higher derivatives – PAŠTEKA, R.;
ZAHOREC, P.; SZALAIÓVÁ, V.;
MIKUŠKA, J.; MARUŠIAK, I.;
PAPČO, J.; KUŠNIRÁK, D.; BIELIK, M.;
KRAJŇÁK, M.; PÁNISOVÁ, J.
(Comenius University; Slovak Academy
of Sciences; Slovak Technical University,
G-trend Ltd., Bratislava)

12.10→13.10 **Break (drink and canapés)**

13.10→13.30 **Study of the Lithosphere in the**
Carpathian-Pannonian Region:
based on integrated interpretation
of gravity field – BIELIK, M.;
ZEYEN, H.; ALASONATI TAŠÁROVÁ,
Z.; GOETZE, H.J.; LILLIE, J.R.;
STAROSTENKO, V.; MAKARENKO, I.;
LEGOSTEVA, O.; HORVÁTH, F.;
PAŠTEKA, R.; DÉREROVÁ, J.;
PÁNISOVÁ, J.; GRINČ, M.;
ŠIMONOVÁ, B.; BALÁSZ, A.; ZALAI, Z.;
HARANGI, S. (Comenius University;
Slovak Academy of Sciences, Bratislava)

13.30→13.50 **Significance and applicability of**
vertical gradients of gravity in 3D
and 4D microgravimetry – VAJDA, P.;
ZAHOREC, P.; PAPČO, J.; MIKUŠKA, J.;
MARUŠIAK, I.; BILČÍK, D.;
PAŠTEKA, R.; CARBONE, D.;
GRECO, F.; CANTARERO, M. (Slovak
Academy of Sciences; Slovak Technical
University; G-trend Ltd.; Comenius
University, Bratislava; INGV, Catania)

13:50→14:10 **Experiences of the repeated Eötvös**
experiment – Lajos VÖLGYESI
(Department of Geodesy and Surveying,
BME); György SZONDY (independent
researcher); Gyula TÓTH (Department
of Geodesy and Surveying, BME,
BME); Gábor PÉTER (Department of
Control Engineering and Information
Technology, BME); Bálint KISS
(Department of Control Engineering and
Information Technology, BME); Gergely
BARNAFÖLDI (Wigner Research Centre
for Physics); László DEÁK (Wigner
Research Centre for Physics); Csaba
ÉGETŐ (Department of Lower and
Upper Geodesy, BME); Edit FENYVESI
(Wigner Research Centre for Physics);
Gyula GRÓF (Department of Energy
Engineering, BME); László SOMLAI
(Wigner Research Centre for Physics);
Péter VÁN (Wigner Research Centre
for Physics; Department of Energy
Engineering, BME)

14:10→14:50 **In the footsteps of Loránd Eötvös 3D**
photography – Zsolt László MÁRKUS,
(Institute for Computer Science and
Control)

14.50→15.10 **2019: The Roland Eötvös**
Commemorative Year
– László SZARKA, O.M., president,
Eötvös 100 Coordination Committee

15:10→15.20 **Closing – Jozef LEVOČA, E&P Division**
director, Nafta a.s.



PROJECT
FINANCED FROM
THE NRDI FUND

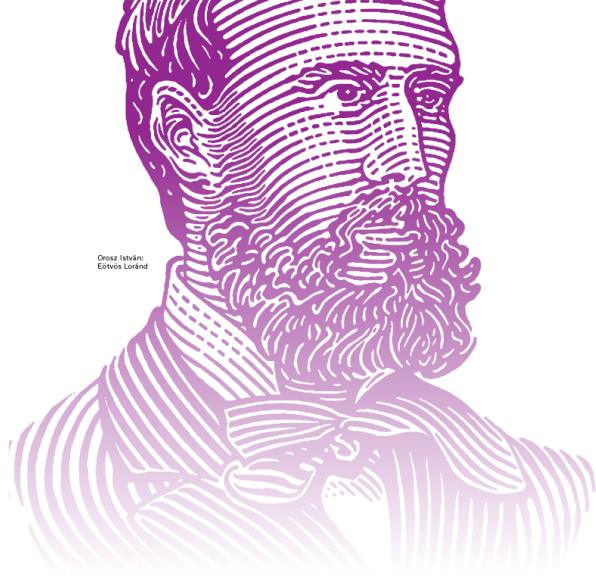


100th anniversary of Roland Eötvös
(1848-1919), physicist, geophysicist,
and innovator of higher education
Commemorative Year 2019-2020



1EÖTVÖS
www.eotvos100.hu

Meghívó E



Orosz István:
Eötvös Loránd

Meghívó
Selmecebányára,
az
Eötvös Loránd-emléktábla
avatására

Invitation

Inauguration of Roland Eötvös Plaque

**Červená studňa, Banská Štiavnica
(Slovakia) 11 a.m., 19 October
(Saturday), 2019**

Mesto Banská Štiavnica, Geoclub Šobov,
Združenie baníckych spolkov a cechov Slovenska,
Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány, Magyar
Geofizikusok Egyesülete, Magyar Turista
Egyesület, Országos Magyar Bányászati
és Kohászati Egyesület

1EÖTVÖS
www.eotvos100.hu



100th anniversary of Roland Eötvös
(1848-1919), physicist, geophysicist,
and innovator of higher education
Commemorated in association with UNESCO

A selmeci
Eötvös-út



1EÖTVÖS

www.eotvos100.hu



United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Egyesült Nemzetek
Nevelésügyi, Tudományos és
Kulturális Szervezete

100th anniversary of Roland Eötvös (1848-1919), physicist, geophysicist, and innovator of higher education

Commemorated in association with UNESCO

Eötvös Loránd (1848-1919) fizikus, geofizikus és a felsőoktatás megújítójának 100. évfordulója

Az UNESCO-val közösen emlékezve

Publikációk Eötvöstől és Eötvösről

Archívum (Eötvös 3D képeivel)

Eseménynaptár

Hírek

Virtuális bemutató az MBFSZ Eötvös Loránd Emlékgyűjteményről

és a Ság hegyi mérés jelentőségéről



Báró Eötvös Loránd (1848 - 1919) fizikus, geofizikus és a felsőoktatás megújítója, kiemelkedő tudósa és közéleti személyisége volt Magyarországnak.



EVENT
@HAND

1

TELEPÍTSD az EVENT@HAND Eötvös100 alkalmazást az okostelefonodra!



HASZNÁLD az alkalmazás funkcióit az Eötvös- emlékév 2019 információinak felfedezéséhez!

- Eötvös Loránd élete
- Partnerek (Védnökök, Szponzorok, Tiszteletbeli Testület)
- Események, hírek
- Média

2

3

További funkciók

Kapcsolat, Beállítások (Frissítés, nyelvválasztás, kedvencek, értesítések, QR kód olvasó, térképkezelő) stb...

További részletek:

<https://eotvos100.hu>

<https://www.guideathand.com>

